

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

DIREKTORAT ZA SISTEM DAVČNIH,
CARINSKIH IN DRUGIH JAVNIH PRIHODKOV

Župančičeva 3, p.p.644a, 1001 Ljubljana

T: 01 369 66 10
F: 01 369 66 19
E: gp.mf@gov.si
www.mf.gov.si

Republika Slovenija
Urad Vlade RS za komuniciranje
Gregorčičeva 25

1000 Ljubljana

Številka: 092-58/2012
Datum: 23. 4. 2012

**Zadeva: Odgovor na predlog 2385, posredovan preko spletnega orodja
predlagam.vladi.si, v zvezi z odtegotvanjem prispevkov s strani bank**

Spoštovani,

prejeli smo predlog številka 2385, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si, s katerim predlagatelj predlaga, da se delež bruto plače, namenjen plačilu pokojninskega in zdravstvenega prispevka, doda v neto plačo in da plačevanje v pokojninsko in zdravstveno blagajno namesto delodajalcev prevzamejo banke, s čimer se zagotovi nadzor delojemalca nad plačevanjem prispevkov.

V skladu z Zakonom o socialnih prispevkih (Uradni list RS, št. 5/96, 18/96-ZDavP, 34/96, 87/97, 3/98, 106/99-ZPIZ-1, 81/00-ZPSV-C, 97/01-ZSDP, 97/01, 62/10-Odl. US:) plačujejo zavezanci prispevke za socialno varnost, med katere sodita tudi prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in prispevek za zdravstveno zavarovanje, iz bruto plače in iz bruto nadomestil plače za čas odsotnosti z dela v skladu s predpisi o delovnih razmerjih, če ni z zakoni drugače določeno. Delodajalci plačujejo prispevke za socialno varnost od bruto plač in od bruto nadomestil plač za čas odsotnosti z dela v skladu s predpisi o delovnih razmerjih, ki bremenijo delodajalce, če z zakoni ni drugače določeno.

Po 352. členu Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljnjem besedilu: ZDavP-2) obvezne prispevke za socialno varnost obračunavajo zavezanci za prispevke v obračunu prispevkov za socialno varnost. Obračun prispevkov morajo zavezanci predložiti v predpisani vsebini in obliki ter v njem navesti podatke, ki so resnični, popolni in pravilni glede na posamezen zakon o obdavčenju ter ne smejo spraviti v zmotno organa, pristojnega za pobiranje prispevkov za socialno varnost. Prispevki za socialno varnost se izračunajo po stopnjah, ki veljajo na dan nastanka davčne obveznosti za plačilo prispevkov za socialno varnost.

V primeru, ko je za zavarovanca dolžan prispevke obračunati in plačati njegov delodajalec ali druga oseba (npr. izplačevalec nadomestila iz socialnega zavarovanja, izplačevalec pokojnine, izplačevalec denarne socialne pomoči, itd.), to stori v obračunu davčnega odtegljaja (tj. v REK obrazcu) hkrati z obračunom akontacije dohodnine. REK obrazec mora zavezanec DURS posredovati najpozneje na dan izplačila dohodka, skladno z 283. členom ZDavP-2. V skladu z 284. členom ZDavP-2 mora na dan izplačila dohodka zavezanec opraviti tudi plačilo obračunane akontacije dohodnine in prispevkov.

Davčni organ v skladu z veljavno zakonodajo opravlja nadzor nad zakonitostjo, pravilnostjo in pravočasnostjo izpolnjevanja davčnih obveznosti in prispevkov za socialno varnost. Ta nadzor davčni organ izvaja po zakonsko določenih pravilih, ki so določena enotno za vse davčne zavezance.

Na področju obveznosti vključevanja v sistem obveznega socialnega zavarovanja ter obračunavanja in plačevanja obveznih prispevkov za socialno varnost davčni organ izvaja aktivnosti nadzora v vseh oblikah, kar potrjuje tudi visok obseg vplačil obračunanih prispevkov, ki na letni ravni znaša preko 97 odstotkov.

Nadzor nad obračunavanjem in plačevanjem obveznih prispevkov za socialno varnost je treba obravnavati predvsem z vidika dveh temeljnih skupin zavezancev za prispevke:

- 1) zavezanci, ki davčnemu organu ne predložijo predpisanih obračunov prispevkov;
- 2) dolžniki – zavezanci, ki so davčnemu organu predložili obračun prispevkov, vendar prispevkov po obračunu niso plačali.

K 1)

Davčni organ usmerja veliko aktivnosti v nadzor zavezancev, ki sami ne predložijo obračunov prispevkov, saj v tem primeru obveznost za plačilo prispevkov pri davčnem organu ni avtomatično evidentirana. Zavezanci, ki davčnemu organu ne predložijo predpisanega obračuna prispevkov, niso avtomatično evidentirani kot dolžniki za prispevke, čeprav niso predložili mesečnega obračuna prispevkov in iz tega naslova tudi niso plačali prispevkov. Podatke o teh zavezancih davčni organ pridobi s preverjanjem podatkov o vzpostavljeni podlagi za obvezno zavarovanje zavarovancev, ki jih dnevno pridobiva od ZZS.

Če je zavezanec za plačilo prispevkov zavarovanca delodajalec, ki davčnemu organu ne predloži mesečnega obračuna, davčni organ v kontrolnem postopku najprej preveri, ali je bilo dejansko izvedeno izplačilo neto plače zaposlenim, saj je glede na veljavno ureditev obveznost obračuna prispevkov vezana na dejansko izplačilo plače oziroma drugega prejemka. To stori na različne načine: poziva delodajalca k predložitvi obrazca REK-1 oziroma izjave, da plače niso bile izplačane; v primeru neodziva delodajalca poziva tudi zaposlene k predložitvi izjave ali dokazil o prejetih izplačilih; morebitno dejansko izplačilo neto plač davčni organ ugotavlja v uvedenem davčnem inšpekcijskem nadzoru.

Če delodajalec pri preverjanju izkaže, da neto plače zaposlenim dejansko ni izplačal, tudi ni dolžan predložiti obračuna prispevkov ter plačati prispevkov, saj po veljavnih predpisih ni določena obveznost mesečnega obračuna prispevkov, če plače dejansko niso izplačane. Podatke o teh delodajalcih Davčna uprava RS (v nadaljnjem besedilu: DURS) posreduje Inšpektoratu za delo RS, ki je pristojen za opravljanje nadzora nad izvajanjem določb Zakona o delovnih razmerjih – ZDR. Ta zakon v 134. členu določa, da se plača plačuje za plačilna

obdobja, ki ne smejo biti daljša od enega meseca in da se plača izplača najkasneje v 18 dneh po preteku plačilnega obdobja.

Če davčni organ v postopku kontrole ugotovi, da je delodajalec izplačal neto plače, se obveznost za plačilo prispevkov pri davčnem organu evidentira takole:

- a) na podlagi naknadno predloženega obrazca REK-1,
- b) na podlagi cenitve osnove za obračun davkov in prispevkov v odločbi (na podlagi prejetih dokazil o dejanskih izplačilih s strani zaposlenih),
- c) na podlagi odločbe, izdane v postopku davčnega inšpekcijskega nadzora.

O ugotovljenih nepravilnostih DURS redno obvešča ZZS in ZPIZ. Hkrati pa DURS ob ugotovitvah nepravilnosti v zvezi z delovnopravnimi predpisi tudi sam na podlagi zakonskih pooblastil ukrepa in o nepravilnostih obvešča Inšpektorat za delo RS. Če ima ravnanje zavezanca znake prekrška, DURS izvede postopek o prekršku in če ima ravnanje zavezanca znake kaznivega dejanja, DURS v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek, posreduje kazensko ovadbo na pristojno okrožno državno tožilstvo oziroma naznanilo na policijo.

Ker gre v primeru, da delodajalec ne predloži obračuna prispevkov, hkrati tudi za sum storitve prekrška po 10. točki prvega odstavka 231. člena Zakona o delovnih razmerjih (delavcu ni bila izplačana plača v skladu s 134. in 135. členom Zakon o delovnih razmerjih), nastopa DURS v teh primerih kot predlagatelj prekrškovnega postopka.

K 2)

S ciljem zmanjševanja dolga izvaja DURS vse postopke davčne izvršbe, ki jih predvideva davčna zakonodaja. Neporavnane obveznosti poskuša DURS izterjati z različnimi aktivnostmi in ukrepi davčne izvršbe.

Praviloma DURS še pred začetkom davčne izvršbe pozove dolžnika z opominom, da v najkrajšem času poravna svoj dolg.

Če dolžnik kljub opominu ne poravna zapadlih obveznosti, začne DURS davčno izvršbo z izdajo sklepa o davčni izvršbi.

Davčna izvršba se lahko izvaja na dolžnikove:

- d) denarne prejeme,
- e) denarna sredstva pri bankah in hranilnicah,
- f) terjatve,
- g) premoženo premoženje in vrednostne papirje.

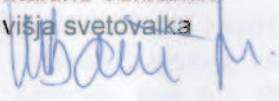
V kolikor neporavnanih obveznosti ni mogoče izterjati iz denarnih prejemkov, sredstev na računih, terjatev ali iz premožnega premoženja dolžnika, pošlje DURS državnemu pravobranilstvu predlog za izvršbo na dolžnikovo nepremično premoženje ali delež družbenika v družbi ali iz premoženjskih pravic. Izvršbo opravi sodišče v skladu z zakonom, ki ureja izvršbo in zavarovanje.

Nadalje še pojasnjujemo, da z vidika nadzora delojemalca nad obračunavanjem in plačevanjem prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje in prispevkov za zdravstveno zavarovanje, ki jih je zanj dolžan obračunati in plačati njegov delodajalec, 21. člen ZDavP-2 vsaki fizični osebi omogoča, da ji davčni organ na podlagi njene zahteve razkrije navedene podatke.

Izhajajoč iz zgoraj navedenega ocenjujemo, da je veljavna pravna ureditev primerna, zato menimo, da predlog s sistemskega vidika ni primeren za realizacijo.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Martina Verbančič
višja svetovalka

Tureš
mag. Tamara Prezelj
v. d. generalne direktorice

